

SAJTÓKÖZLEMÉNY - HÁTTÉRANYAG

A szervátültetés életet ment – 15 éves a Szervkoordinációs Iroda

Budapest, 2022. október 13. – **Az elmúlt 15 évben a szervdonációs koordinátorok több mint egymillió telefonhívást bonyolítottak le, és az Országos Vérellátó Szolgálat (OVSz) gépjárművei 9.630 földi szállítási feladat végrehajtása során több mint kétmillió kilométert tettek meg annak érdekében, hogy szervátültetéssel életet mentünk Magyarországon. Egy elhunyt donor akár hat ember életét is megmentheti, hiszen két vesét, májat, szívet, tüdőt, hasnyálmirigyet is lehet transzplantálni.**

A szervátültetés életet ment, de az életmentő szervátültetésekhez szervadományozó donorokra van szükség. A szervadományozás mindenkinek és mindenkéért fontos, hiszen a szervátültetés életet ment és az életmentő szervátültetések csak donorszervvel lehetségesek. A saját szerveink adományozásával kapcsolatos döntés először tájékozódást, majd mérlegelést és végül egy személyes döntést igényel. Az elhunytból történő szervdonáció dobogó szívű agyhalottból történik, szabályozására **Magyarországon is a feltételezett beleegyezés elvét** alkalmazzák, amely szerint írásos tiltakozás hiányában az elhunyt szervdonációra vonatkozó beleegyezését kell vélelmezni. Az önrendelkezéshez való alapjogunk miatt saját szerveink halálunk utáni sorsáról nekünk kell személyes döntést hoznunk, ezt más nem teheti meg helyettünk. Éppen ezért a szervadományozásról szóló döntés nem csupán egy lehetőség, hanem mindannyiunk egyéni, személyes felelőssége.

Az elmúlt 15 évben az OVSz Szervkoordinációs Irodája 3.536 elhunyt potenciális szervdonorról kapott jelentést 99 kórházból, végül 2.310 esetben történt szervdonáció elhunytból. Agyhalottból 6.714, élődonorból pedig további 547, tehát **összesen 7.261 szerv került eltávolításra transzplantációs céllal.**

Nemzetközi adatok alapján egy elhunyt szervdonor átlagosan 30,8 életévet ad a társadalomnak, így a 15 éves szervdonációs aktivitás **71.148 új életév lehetőségét** adta a transzplantált betegeknek.

Magyarországon, a négy egyetemi városban működő hét szervtranszplantációs központban összesen 6.027 szervátültetés történt, mely 5.999 beteg életét mentette meg (kombinált szervátültetések miatt, pl. vese- és hasnyálmirigy együttes átültetés).

A négy magyarországi vesetranszplantációs központban elhunytból 3.766, élődonorból 546, összesen 4.312 veseátültetés történt.

Májátültetést 875 esetben végeztek a Semmelweis Egyetemen, ebből egy transzplantáció élő donorból származó májszegment átültetéssel történt.

Összesen 612 szívátültetést végeztek a két hazai szívtranszplantációs központban, 538 a Semmelweis Egyetem Városmajor Szív- és Érgyógyászati Klinikán és 74 a Gottsegen György Országos Kardiovaszkuláris Intézetben történt.

111 tüdőátültetés valósult meg az Országos Onkológiai Intézet bázisán működő Semmelweis Egyetem Mellkassebészeti Klinikán.

117 esetben történt kombinált vese- és hasnyálmirigy átültetés a Semmelweis Egyetem, Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinikán (67) és a Pécsi Tudományegyetem Sebészeti Klinikán (50).

Hazánk 2012-ben előzetes együttműködési megállapodást kötött az Eurotransplant nemzetközi szervcsere szervezettel, majd 2013 júliusban az OVSz aláírta a teljes jogú tagságról szóló szerződést. Magyar beteg részére összesen 8.853 szervfelajánlás érkezett, melyek közül 867 szerv elfogadásra és beültetésre került. Az Eurotransplant együttműködés első 10 éve során 528 vese-, 4 hasnyálmirigy, 158 máj-, 137 szív- és 40 tüdőtranszplantáció történt külföldi donorszervvel.

15 év alatt 8.190 új beteg került várólistára, ebből 5.359 beteg vesére, 1.511 beteg májra várt, szív várólistára 845 beteget helyeztek, tüdőtranszplantációs várólistára 294, kombinált vese és hasnyálmirigy átültetési listára 181 beteg került.

A 99 donort jelentő intézményből, 830 donorjelentő orvostól kórházanként átlagosan 36 jelentés érkezett, melyet 25 megvalósult donáció követett. **A legaktívabb intézmény a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház volt**, ahol 221 jelentés után 158 donáció valósult meg 15 év alatt.

Az OVSz feladatai a hazai szervdonációs és transzplantációs programok szolgálatában

- Szervdonációs riadók szervezése Magyarországon
- Eurotransplant nemzetközi szervcsere koordinációja
- Szervdonációhoz kapcsolódó földi mentőszállítások ellátása és a légi szállítások szervezése
- Transzplantációs immungenetikai laboratórium működtetése
- Szervdonációhoz kapcsolódó vércsoport és szűrő laboratóriumi vizsgálatok kivitelezése
- Nemzeti Szervdonációs és Transzplantációs Utánkövetési Regiszter működtetése
- Nemzeti Szerv- és Szövetdonációs Tiltakozások Regiszterének működtetése
- A szervtranszplantációs várólisták kezelése, Transzplantációs Bizottságok működtetése
- Szervdonációs minőségbiztosítási program működtetése a kórházi koordinátori hálózaton keresztül
- Szervátültetéssel kapcsolatos illetékes hatósági feladatok ellátása
- Szervdonációval kapcsolatos oktatások, továbbképzések szervezése és koordinálása
- Lakossági tájékoztatás a szervadományozással kapcsolatban

Szervdonációs kampány 2022-ben, Magyarországon

- 2022. szeptember 26-tól indult a „Millió lépés az életért – A szív útja kihívás” a Magyar Szervátültetettek Szövetségének szervezésében, melynek célja, hogy a szervátültetés történetének bemutatásán keresztül felhívja a figyelmet a mozgás fontosságára az egészségmegőrzésben.
<http://www.milliolepes.hu/>
- 2022. szeptember 28., Kiskunfélegyháza: Megemlékezés a szervdonorokról
A Szervdonor Családokért Alapítvány szervezésben a donorcsaládok és szervátültetettek minden évben megemlékeznek a szervdonorokról, a tiszteletükre állított emlékműnél Kiskunfélegyházán, az Alsó temetőben.
<https://www.ovsz.hu/hu/hirek/szervdonorok-emlekere-megemlekezes>
- 2022. október 8., Lengyelország: European Day for Organ Donation and Transplantation

Idén Lengyelország ad otthont az Európa Tanács által 1996 óta minden évben más országban megtartott rendezvénynek, melynek célja, hogy felhívja a társadalom figyelmét a sejt, szövet és szervadományozás fontosságára.

<https://www.edqm.eu/en/eodd>

- 2022. október 13., Sajtóközlemény: 15 éves az Országos Vérellátó Szolgálat Szervkoordinációs Irodája

<https://www.ovsz.hu/hu/oco/szervdonacio>

- 2022. október 14-16., Tapolca: Magyar Szervátültetettek Szövetségének XX. Országos Találkozója (Trapi Napok)

<https://www.trapilap.hu/szervatultetettek-xx-orszagos-talalkozoja-trapi-napok-2022/>

- 2022. október 16., Budapest: Szervdonációs és Transzplantációs Világnap
A rendezvény főszervezője a Transzplantációs Alapítvány a Megújított Életekért, de a szervezésben közreműködik az OVSz Szervkoordinációs Iroda is, és idén a rendezvény védnöke az Országos Vérellátó Szolgálat.

<https://www.facebook.com/transzplantacios.alapitvany/posts/pfbid02BF8DAi8nZcz96LEaSz533js5do8cUJ2FEuPxxh8EPJNckLCbDUAx4V4Tb4jjDi5Kpl>

További információ: www.ovsz.hu/szervdonacio

Országos Vérellátó Szolgálat (OVSz)
Transzplantációs Igazgatóság